

Hälso- och tandhälsoundersökningar på begäran av socialtjänst i samband med placering av barn och unga utanför det egna hemmet

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)

[Bakgrund](#)

[Hälsoundersökningar i samband med placering utanför det egna hemmet](#)

[Hälsoundersökning på Barnkliniken](#)

[Tandhälsoundersökning](#)

[Läkarundersökning inför LVU ansökan görs inom närsjukvården](#)

[Bilagor](#)

[Uppdaterat från föregående version](#)

Dokumentet är framtaget och överenskommet i samverkan mellan regionen och de halländska kommunerna. Varje huvudman ansvarar för att rutinen fastställs i respektive huvudmans ledningssystem.

Syfte

Syftet med hälso- och tandhälsoundersökningarna är att ge underlag för medicinsk bedömning av barnets eller den unges behov och rätt till hälso- och sjukvård samt tandvård.

Rutinen tydliggör varje parts uppgift i samband med att barn och unga (0–20 år) placeras för vård utanför det egna hemmet och är framtagen i samverkan mellan Region Halland och Hallands kommuner. Rutinen avser även barn (0–17 år) placerade i skyddat boende.

Bakgrund

Stora nationella studier visar att barn och unga placerade i samhällsvård har sämre hälsa och tandvård än andra barn och unga och att de haft mindre tillgång till den generella hälsovården än andra barn. Barnkonventionen tydliggör såväl barnets rätt till bra hälsa och sjukvård, som huvudmännens ansvar då barnet är placerat utanför hemmet (artikel 24 och 25). För att peka på det gemensamma ansvaret för placerade barns hälsa ställs krav på överenskommelse mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst (16 kap.3 § 3p Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)) och (7 kap. 2§ Socialtjänstlagen (SoL)).

Halland har sedan 2015 en överenskommelse mellan socialtjänsten och hälso- och sjukvården om att socialtjänsten kan begära hälso- och tandhälsoundersökningar inför placering av barn och unga (7 kap. 2§ SoL samt 16 kap. 3 § HSL). [Samverkan mellan region och kommunerna - Vårdgivare \(regionhalland.se\)](#)

Varje barn och ung person (0–20 år) som placeras utanför det egna hemmet, för vård eller i skyddat boende, har rätt till en hälso- och tandvårdsundersökning. Hälso- och sjukvården ska på initiativ av socialnämnden erbjuda barn och unga (0–20) en hälso- och

tandvårdsundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds. Detsamma gäller i anslutning till en placering av barn och unga (0–20) i skyddat boende (Lag 2017:209).

Syftet med lagstiftningen är att identifiera aktuella hälso-, tand- och sjukvårdsbehov, för att möjliggöra insatser och fortsatt uppföljning. Syftet är också att se om det finns ytterligare behov av psykisk eller somatisk karaktär som kräver anpassning i familjehemmet eller HVB boendet (hem för vård och boende).

Hälsundersökningar i samband med placering utanför det egna hemmet

I samband med placering i familjehem, HVB hem, SiS-institution, stödboende, jourhem eller skyddat boende, oavsett om placeringen sker med stöd av SoL eller LVU, ska socialtjänsten begära att en hälsundersökning samt tandhälsundersökning ska göras. Om hälsundersökningen är obehövlig ska anledningen dokumenteras. Orsaken kan vara att en hälsundersökning gjorts det senaste året, en asylundersökning precis har gjorts eller att det handlar om en kort placering.

Hälsundersökning barn och unga 0–20 år görs av Barn och ungdomskliniken. Tandvårdshälsundersökning utförs av den tandvårdsklinik barnet är listad på/ närmaste folktandvård. Läkarundersökning inför LVU ansökan görs av den vårdcentral där barnet eller den unga är listad.

Hälsundersökning på Barnkliniken

1. Socialtjänsten tar fram underlag
 - Barnets/den unges namn och personnummer
 - Ansvarig socialsekreterare med kontaktuppgifter
 - Adress dit kallelsen till undersökningen ska skickas
 - Namn på vilka som ska kallas till mottagningsbesöket (barnet/ vårdnadshavare/ familjehemsföräldrar/ socialsekreterare). Om möjligt helst biologiska föräldrar för en god bakgrundsbeskrivning
 - Informera barnet/vårdnadshavare/den unge/ om blanketten [Samtycke vårdnadshavare – begäran om journalkopior inför hälsundersökning på barnmottagningen i samband med placering utanför det egna hemmet](#) eller om möjligheten att ge samtycke på 1177
 - Barnets/den unges hälsovårdskontakter, namn och/eller ort.
 - Förlossningsklinik
 - BVC
 - Skolor som barnet gått på
 - Eventuella övriga vårdkontakter, exempelvis BUP, Barnmedicin
 - Ansvarig socialsekreterare skickar in blankett [Begäran om en hälsundersökning enligt HSLFFS 2019:19](#) (Socialstyrelsen), där uppgifter om hälsoresan ingår, till närmaste barnmottagning samt blankett [Samtycke vårdnadshavare – begäran om journalkopior inför hälsundersökning på barnmottagningen i samband med placering utanför det egna hemmet](#). Barnmottagningen inhämtar journalkopior och bokar in ett mottagningsbesök enligt punkt 3 och skickar kallelser.

2. Barnmottagningen bokar mottagningsbesök med besöksorsak BBIC till första lediga tid hos specialist inom 3 månader. Minst 1,5 timme avsätts för mottagningsbesöket. Blanketten [Hälsoundersökning på barnmottagningen i samband med placering utanför det egna hemmet](#) som checklista för att anteckna barnets/den unges uppgifter, ansvarig socialsekreterare, kontaktuppgifter till denna. Utlåtandet skickas till ansvarig socialsekreterare och till vårdnadshavare om inte annat anges.
3. Inför besöket har barnmottagningen inhämtat relevanta journalhandlingar om barnets hälsoresa, enligt blanketten [Hälsoundersökning på barnmottagningen i samband med placering utanför det egna hemmet](#). Handlingarna förvaras på barnmottagningen.
 - Barnets födelsejournal (FV2) fås via moderns förlossningsjournal. Kontakta det BB där barnet föddes.
 - BVC-journal – kontakta den BVC som följt barnet. Inkludera journal tillväxtkurva, vaccinationsblad och kopia på eventuella remisser och remissvar.
 - Skolhälsovårdsjournal – fås via skolsköterska. De flesta skolsköterskor har även tillgång till BVC-journalen om barnet inte flyttat mycket. Journal inklusive tillväxtkurva, vaccinationsblad och kopia på eventuella remisser och remissvar.
 - Sjukvårdskontakter – efterfråga tidigare sjukvårdskontakter (närsjukvård, barnsjukvård och eventuella habiliteringskontakter). Om uppgifter kring detta inte går att få fram kan dessa instanser på respektive bostadsort kontaktas. Beställ journalkopior vid behov.
 - Dokumenten ska vara barnmottagningen tillhanda i god tid inför besöket och senast en vecka innan läkare möter barnet.
4. Barnet/den unge undersöks och dokument samt plan för uppföljning enligt blanketten [Hälsoundersökning på barnmottagningen i samband med placering utanför det egna hemmet](#) tas fram och skickas till ansvarig socialsekreterare och till vårdnadshavare om inte annat anges.
5. Samtyckesblankett ska diarieföras enligt gällande rutin hos respektive förvaltning. Övriga blanketter ska hanteras samlat med övrig journaldokumentation.

Tandhälsoundersökning

- 1) Socialtjänsten tar fram underlag inför undersökningen som omfattar:
 - Barnets/den unges namn och personnummer
 - Adress dit kallelsen till undersökningen ska skickas
 - Namn på vilka som ska kallas till mottagningsbesöket (barnet/ vårdnadshavare/ familjehemsföräldrar/ socialsekreterare). Om möjligt helst biologiska föräldrar för en god bakgrundsbeskrivning
 - Informera barnet/vårdnadshavare/den unge/ om samtyckesblankett
 - Kontaktuppgifter till ansvarig socialsekreterare
 - Barnets tidigare tandhälsovårdskontakter, namn på klinik och/eller ort

- 2) Ansvarig socialsekreterare skickar in blankett [Begäran om en hälsoundersökning enligt HSLFFS 2019:19](#) (Socialstyrelsen) där uppgifter om tidigare tandvård ingår, till den tandvårdsklinik som barnet tillhör, samt blankett [Samtycke vårdnadshavare – begäran om journalkopior inför tandhälsoundersökning i samband med placering utanför det egna hemmet](#). Om det är oklart vilken klinik barnet tillhör kontakta: Tandvården på Regionkontoret, hälso- och sjukvårdsavdelningen: rktandvard@regionhalland.se

Journalmaterial rekvideras av tandvården utifrån socialsekreterarens uppgifter om barnets tidigare tandvård och skannas in senast en vecka innan tandläkaren har mötet med barnet.

- 3) Tandvårdskliniken kallar enligt underlaget till undersökning inom 3 månader.
- 4) Tandvårdskliniken ansvarar för att information om placering av ett barn vidarebefordras via remiss till Specialisttandvården, i de fall barnen följs av Specialisttandvården (gäller både placering av Halländska barn och barn som kommer utifrån).
- 5) Undersökningen genomförs. Patienten ska erbjudas ny tid vid behov.
- 6) 20 åringar debiteras Regionkontoret tandvårdsenhet.
- 7) Tandläkaren överlämnar journalutskrift med terapiplan i samband med besöket alternativt skickas till ansvarig socialsekreterare.
- 8) Samtyckesblankett ska diarieföras enligt gällande rutin hos respektive förvaltning. Övriga blanketter ska hanteras samlat med övrig journaldokumentation.

Läkarundersökning inför LVU ansökan görs inom närsjukvården

I ett ärende enligt LVU får socialnämnden enligt 32 § LVU besluta om läkarundersökning av barnet eller den unge. Läkarundersökningen syftar till att identifiera sjukdom, skada eller funktionsnedsättning som kan ha betydelse för bedömningen av behovet av vård med stöd av LVU och planering av vårdens innehåll. Undersökning är ett viktigt komplement till den sociala utredningen. Tidsfristen är ofta kort i samband med utredning och ansökan om vård enligt LVU. Läkarundersökningen är inte lika heltäckande som en hälsoundersökning enligt BBIC och ersätter inte denna.

- 1) Ansvarig socialsekreterare kontaktar den vårdvalsenhet inom närsjukvården som barnet tillhör och begär tid för läkarundersökning med läkarutlåtanden inför LVU. Om oklarhet råder vilken vårdvalsenhet som barnet tillhör kontaktas vårdvalskontoret, Regionservice 010-45 53 901 för besked.
- 2) Blanketten [Läkarundersökning på vårdcentralen inför LVU-ansökan](#) används, där barnets/den unges personuppgifter, ansvarig socialsekreterare, kontaktuppgifter till denna och till vem intyget ska skickas anges.

- 3) Kallelse till undersökning skickas till ansvarig socialsekreterare och vårdnadshavare om inget annat anges.
- 4) Barnet/ den unge undersöks av läkare på vårdvalsenhet inom närsjukvården och blankett [Läkarundersökning på vårdcentralen inför LVU-ansökan](#) fylls i.
- 5) Ifylld blankett med läkarutlåtande skickas till ansvarig socialsekreterare och till vårdnadshavare om inget annat angetts.
- 6) Samtyckesblankett ska diarieföras enligt gällande rutin hos respektive förvaltning. Övriga blanketter ska hanteras samlat med övrig journaldokumentation.

Bilagor

- [Begäran om en hälsoundersökning enligt HSLFFS 2019:19](#)
- [Hälsoundersökning på barnmottagningen i samband med placering utanför det egna hemmet](#)
- [Läkarundersökning på vårdcentralen inför LVU-ansökan](#)
- [Utlåtande tandhälsoundersökning i samband med placering utanför det egna hemmet](#)
- [Samtycke vårdnadshavare – begäran om journalkopior inför hälsoundersökning på barnmottagningen i samband med placering utanför det egna hemmet](#)
- [Samtycke vårdnadshavare – begäran om journalkopior inför tandhälsoundersökning i samband med placering utanför det egna hemmet](#)

Uppdaterat från föregående version

2025-10-01: Rutin med tillhörande blanketter är uppdaterad och omarbetad i sin helhet. Redaktionellt genomarbetad avseende språkbruk, stavning och meningsbyggnad.

Ingress: Borttagen

Avsnitt "Hälsoundersökning BBIC på begäran av socialtjänsten"

Ändrad rubrik till: "Hälso- och tandhälsoundersökning på begäran av socialtjänst i samband med placering av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet"

Avsnitt "Syfte":

Tydliggörande av rutinens syfte samt vilka åldrar rutinen avser

Avsnitt "Bakgrund":

Uppdatering: hänvisning till Socialtjänstlagen (SoL).

Tillägg: barn i skyddat boende

Nytt: tydliggörande av lagstiftarens intention, barnets rätt till hälso- och tandvårdsundersökning samt vilka åldrar som avses i lagstiftningen.

Avsnitt: "Hälsoundersökning enligt BBIC i samband med placering"

Ändrad rubrik till: "Hälsoundersökningar i samband med placering utanför det egna hemmet"

Borttaget: hänvisningen till BBIC

Tillägg: vilken vårdenhet som utför vilken typ av undersökning, information om samtyckesblankett och möjligheten för att lämna samtycke på 1177.

Avsnitt: "Hälsoundersökning barn och unga 0–18 år samt 18 - 20 år görs av Barn och ungdomskliniken"

Ändrad rubrik till: "Hälsoundersökning på barnkliniken"

Tillägg: stycke om diarieföring av samtyckesblankett och övrig journaldokumentation

Avsnitt "Tandhälsoundersökning"

Ändring: telefonnummer ersatt med mailadress till ansvarig på regionkontoret

Tillägg: tidsangivelse för att barnet ska kallas inom tre månader, ansvar för information och remiss till specialisttandvården vid behov, terapiplan, stycke om diarieföring av samtyckesblankett och övrig journaldokumentation, avgift för 20 åringar

Borttaget: Länk "Konsultation med tandvård"

Avsnitt "Läkarundersökning inför LVU ansökan görs inom närsjukvården"

Tillägg: stycke om diarieföring av samtyckesblankett och övrig journaldokumentation

Avsnitt Länk: borttaget